

Bemærkninger til Forslaget.

Naar jeg har udarbejdet ovenstaaende Udkast til en Kornligning for Høsten 1918, er det særlig, fordi jeg og vist alle maa erkende, at Jordværdien har vist sig at være et højest utilfredsstillende Grundlag for en Kornligning. Adskillige af Landbrugsudvalgets Medlemmer gik kun med til dette Grundlag for Lov om Høsten 1917 med de største Betæneligheder, og disse har vist sig alt for velbegrundede.

Jordværdiansættelsen er *højest ulige*, ikke blot mellem de enkelte Landsdele, men ogsaa mellem de enkelte Kommuner i samme Landsdel saavel som mellem Ejendommene i samme Kommune.

Jeg tror ikke paa, at det vil være muligt at ophæve alle disse Misforhold i nævneværdig Grad til Gavn for den nu foreslaaede Kornlignings Vedkommende. *Dertil vil kræves flere Aars indgaaende og ihærdigt Arbejde.*

Hverken Amtsnævn eller kommunale Nævn vil være i Stand til at bøde tilfredsstillende paa de store Uligheder, der følger af at bygge en Kornlov paa et saa mangelfuldt Grundlag.

Af disse Grunde har jeg grundet Kornligningen i mit Forslag paa *besaaet Areal* i Forbindelse med det *praktiske Skøn*, der altid vil være bedre end et uretfærdigt *fastlagt* Grundlag.

I Modsætning til Kornloven for Høst 1917 vil dette Forslag bl. a.:

1. Sikre Staten Raadighed over det Kvantum Korn, som Loven kommer til at lyde paa.
2. Overflødiggor enhver Kontrol med den enkelte Jordbrugers Avl og Bedrift.

Men for at en saadan Ligningsmaade skal blive god, maa Ligningsmyndighederne ikke bindes ved Lovbestemmelser paa Hænder og Fødder.

Det vanskeligste er Fordelingen mellem Amternes Kommuner. Her maa navnlig ikke paabydes Prøvetærskninger i de enkelte Kommuner som Grundlag for Paaligning, da dette vil føre til misvisende Resultater.

Ud over Hensynet til besaaet Areal maa Ligningsmyndigheden have frie Hænder til efter bedste Skøn at handle paa *eget fulde Ansvar*.

Ligning efter Skøn *har gammel Praksis* for sig i Kommunen, og den er god, hvor, som i disse Forhold, det der skal lignedes af eller paa *er noget saa aabenbart som Sædmarkerne*. Naar saa endvidere tages i Betragtning det ret nøje Kendskab, de Mænd har til Kommunens Ejendomme, der skal foretage Ligningen, er jeg vis paa, de vil kunne lægge en saadan med langt større Hensyntagen til de *særlige* Forhold og til at skaane dem, der har vanskeligt ved at yde af deres lille Avl end der nogen Sinde kan naas ved Lovparagrafers fastlagte Rammer.

Ifølge Statistiken var der i 1916 besaaet 2,028,618 Tdr. Land med Hvede, Rug, Byg, Havre og Blandsæd. Hertil mener jeg at man kan lægge de Arealer, der anvendt til Frøavl. De udgjorde 1916 30,641 Tdr. Land. Selv om vi for 1918 kun kan regne med at Optællingen giver 2 Mill. Tdr. Land, og der skal fremskaffes $7\frac{1}{2}$ Mill. Hkg. Korn, saa er det dog kun $3\frac{3}{4}$ Hkg. pr. Td. Land i *Gennemsnit*.

Jeg mener, at dette Kvantum kan fordeles saa skønsomt, at det vil vække mindre Uvilje end ved at følge Hr. Madsen-Mygdals genialt tænkte Forslag, der gør det hele til et ligefremt Regnestykke, men saa ogsaa tager særdeles meget, ja næsten alt, fra nogle og meget lidt fra andre, hvis de da ikke har skaffet sig en stor Besætning i Forhold til Jordværdien, at de ligefrem faar tildelt Korn af det, andre har ydet. Jeg melder mig ikke som Modstander af Hr. Madsen-Mygdals Forslag. Jeg kan i meget tiltræde det, og gør det fuldt ud for flere §§'s Vedkommende. Men jeg har mine Tvivl om dets *Grundidé*, særlig fordi det ogsaa bygger paa Jordværdien, og da hele Spørgsmaalet er saa stort og saa al-